

Sygn. akt XV C 1157/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Misiurna

Protokolant stażysta Katarzyna Ignacek

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2017r. w Gdańsku

sprawy z powództwa F. K. i i L. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w G. , (...) Spółce Akcyjnej w G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w G. na rzecz powodów F. K. i L. K. kwotę 9769,04 zł (dziewięć tysięcy siedemset sześćdziesiąt dziewięć złotych i 04/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 13 grudnia 2008r. do dnia 31 grudnia 2015r., z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo pozostałym zakresie;

III. zasądza od powodów F. K. i L. K. solidarnie na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w G. kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu a w pozostałej części nie obciąża ich kosztami procesu;

IV. nakazuje ściągnąć od powodów F. K. i L. K. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę 3227,78 zł (trzy tysiące dwieście dwadzieścia siedem złotych i 78/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Powód F. K. wniósł w dniu 18 stycznia 2012r. (data stempla pocztowego) pozew przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w G., w którym domagał się zasądzenia kwoty 250.000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 listopada 2008r. do dnia zapłaty oraz kwoty 2.000zł miesięcznie tytułem aktualnego korzystania przez pozwaną z gruntu powoda, począwszy od dnia 1 stycznia 2012r. Powód domagał się także zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego żądania powód podał, że jest właścicielem nieruchomości położonej wŻ.koło P., w skład której wchodzi działka ewidencyjna numer (...). Na terenie tej działki około 20 lat temu została posadowiona, bez zgody powoda, stacja transformatorowa, której właścicielem jest pozwana (...) S.A. Powód podkreślał, że korzystanie z nieruchomości powoda przez pozwaną jest korzystaniem bezumownym wobec braku jakiegokolwiek porozumienia stron w tym zakresie, a pozwana do chwili obecnej korzysta ze swojego urzędzenia, nie uiszczając powodowi żadnych należności z tego tytułu. Powód podał dalej, że pismem z dnia 19 listopada 2008r. wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 200.000zł za bezumowne korzystanie z jego nieruchomości, jednak pozostało ono bez odpowiedzi. W odniesieniu żądanych 2.000zł wyjaśnił powód, że domaga się tej kwoty tytułem dzierżawy za zajęty pod stację transformatorową grunt, począwszy od dnia 1 stycznia 2012r.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) S.A. z siedzibą w G. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana podniosła, że nie jest samoistnym posiadaczem ani w dobrej, ani w złej wierze części nieruchomości powoda, na której znajduje się stacja transformatorowa. Pozwana podniosła też, że nie jest właścicielem wskazanego urządzenia przesyłowego, zatem nie ma ona legitymacji biernej do występowania w niniejszym procesie. Z tego względu zasadny jest wniosek o oddalenie powództwa skierowanego przeciwko (...) S.A. Nadmienila pozwana, że według jej wiedzy właścicielem urządzenia przesyłowego znajdującego się na nieruchomości powoda, a tym samoistnym posiadaczem części nieruchomości F. K. jest spółka (...) S.A. w G..

Pismem z dnia 9 maja 2012r. powód F. K. wniósł o wezwanie spółki (...) S.A. w G. do wzięcia udziału w sprawie – w charakterze strony pozwanej (k.43). Postanowieniem z dnia 24 maja 2012r. Sąd na podstawie art. 194§3 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanej (...) S.A. w G. (k. 46).

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka (...) S.A. w G. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Przed wdaniem się w spór pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, z tego względu, że powód F. K. jest jedynie współwłaścicielem działki, o której mowa w pozwie. Drugim współwłaścicielem jest L. K.. Pozwana podniosła zatem, że do czynności przekraczających zwykły zarząd, do których niewątpliwie należy zaliczyć wystąpienie z powództwem o zapłatę za bezumowne korzystanie, potrzebna jest zgoda wszystkich współwłaścicieli.

W uzasadnieniu pozwu pozwana zakwestionowała powództwo zarówno co do samej zasady, jak i co do wysokości, wyjaśniając, że na działce gruntu (...), której współwłaścicielem jest powód znajdują się linia energetyczna napowietrzna średniego napięcia 15kV numer (...) oraz stacja transformatorowa(...). Przedmiotowe urządzenia energetyczne wchodzi w skład przedsiębiorstwa pozwanej. Powstały one w 1975r. i od tej daty stanowią jej własność, a wcześniej poprzedników prawnych pozwanej. Pozwana zauważała, że również od tej daty nieprzerwanie korzysta z powyższej nieruchomości, poprzez posadowienie na niej wskazanych urządzeń przesyłowych. Dalej pozwana podniosła, że urządzenia przesyłowe zostały wybudowane zgodnie z obowiązującymi w czasie ich budowy, powszechnie obowiązującymi przepisami prawa tj. na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, a w trakcie realizacji inwestycji, jak również w latach późniejszych nikt nie kwestionował ograniczenia nieruchomości. Pozwana podniosła, że zgodnie z brzmieniem ustawy o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli właściciel, użytkownik, dzierżawca, najemca, posiadacz lub zarządca budynku był obowiązany umożliwić wstęp i wykonanie czynności zmierzających do doprowadzenia przewodów elektrycznych napięcia użytkowego do budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz założenia w nich wewnętrznego urządzenia odbiorczego, zatem realizacja inwestycji co prawda nie odbywała się na podstawie odpowiednich decyzji administracyjnych wydanych przed budową, ale zdecydował o tym ustawodawca ustawą o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli. Zakład energetyczny korzystał więc z należących do niego urządzeń, zainstalowanych na cudzym gruncie co prawda bez pozwolenia administracyjno-prawnego, ale na podstawie wówczas obowiązujących aktów prawnych. Dlatego też pozwana podnosiła, że wybudowanie urządzeń energetycznych na nieruchomości stanowiącej obecnie własność powoda nie można oceniać jako stanu niezgodnego z prawem, a dodatkowo mając na uwadze unormowanie w art. 7 k.c., pozwaną i jej poprzedników prawnych należy uznać za posiadaczy służebności w dobrej wierze. Taki zaś posiadacz, zgodnie z art. 224§1 k.c. nie jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i nie jest odpowiedzialny ani za jej zużycie, pogorszenie lub utratę. Pozwana zarzuciła także, że powód nie wykazał w żaden sposób zasadności wysokości dochodzonego roszczenia, nie wskazał też za jaki okres domaga się zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości oraz od kiedy pozostaje współwłaścicielem przedmiotowej nieruchomości. Zaprzeczyła też jakoby otrzymała przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 19 listopada 2008r., podnosząc jednocześnie, że w związku z tym ewentualne odsetki należą się powodowi dopiero od chwili wniesienia powództwa. Niezależnie od wszystkiego pozwana podniosła także zarzut nabycia własności służebności przesyłu

przez zasiedzenie, ewentualnie zarzut nabycia własności służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

Pismem z dnia 25 września 2012r. (k. 105) powód podtrzymał w całości swoje żądanie, wskazując, że domaga się zapłaty 200.000zł za 10 lat bezumownego korzystania z jego nieruchomości. Wskazaną kwotę powód wyliczył uznając, że za rok należy mu się 20.000zł. Nadto wskazał, że domaga się zasądzenia kwoty 50.000zł tytułem odszkodowania za ostatnio dokonane wtargnięcie na teren przedmiotowej nieruchomości, bez uzgodnienia z powodem.

Pismem z dnia 8 stycznia 2013r. (k. 116-118) pozwana (...) S.A. wniosła o zawieszenie niniejszego postępowania, do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Wejherowie z wniosku pozwanej o stwierdzenie nabycia własności służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez zasiedzenie, o sygn. akt I Ns 21/13.

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2013r. Sąd zwiesił postępowanie w sprawie, na podstawie art. 177§1 pkt 1 (k. 121-22), po czym w dniu 29 września 2016r. zawieszono postępowanie zostało podjęte (k. 162).

Powód F. K. pismem z dnia 5 listopada 2016r. (k. 171) zmodyfikował żądanie punktu 1 pozwu, wskazując, że ostatecznie domaga się zasądzenia od pozwanej (...) S.A. w G. kwoty 200.000zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 listopada 2008r. do dnia zapłaty. Jednocześnie powód cofnął swoje żądanie co do kwoty 2.000zł za korzystanie z gruntu, podtrzymując pozostałe wnioski zawarte w pozwie.

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2016r. wydanym na rozprawie sąd na podstawie art. 195 § 2 k.p.c. zawiadomił małżonkę powoda L. K. o toczącym się procesie i pouczył o możliwości przystąpienia do procesu po stronie powodowej (k.177) Na rozprawie tej pełnomocnik powoda oświadczył, że współwłaścicielka nieruchomości L. K. wyraża chęć przystąpienia do niniejszego procesu w charakterze powódki. Jednocześnie podtrzymał stanowisko w zakresie strony pozwanej, wskazując, że jest nią zarówno (...) S.A. w G., jak i (...) S.A. w G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Działka ewidencyjna numer (...) o powierzchni 0,1053ha wchodzi w skład nieruchomości, której współwłaścicielami w ramach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej są powodowie F. K. i L. K.. Nieruchomość położona jest w Ż. koło P., Sąd Rejonowy w Wejherowie V Wydział ksiąg Wieczystych prowadzi dla niej księgę wieczystą numer (...). Powodowie otrzymali przedmiotową nieruchomość w darowiźnie w 2004r.

Dowód: odpis księgi wieczystej (...) znajdujący się na stronie internetowej (...); odpis zwykły księgi wieczystej z dnia 12 stycznia 2012r., k. 12-16; załącznik do decyzji, k. 20-21 i k. 51; wypis z rejestru gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej, k. 22-23.

Pozwana (...) S.A. w G. pozostaje następcą prawnym przedsiębiorstw, które wybudowały i utrzymywały linie energetyczne.

okoliczność bezsporna

Urządzenia elektroenergetyczne były posadowione na nieruchomości powodów jeszcze przed nabyciem przez F. K. i L. K. prawa własności, gdyż powstały w 1975r.

W 1998r. miała miejsce przebudowa urządzeń energetycznych znajdujących się na działce powodów. W wyniku przeprowadzonej modernizacji instalacje sprzed modernizacji z tymi po zmodernizowanymi znacznie się od siebie różniły, zarówno w zakresie przebiegu, jak i zainstalowanej infrastruktury. Różnice te spowodowały, że instalacja, która znajdowała się na nieruchomości powodów po przeprowadzonej modernizacji była tak naprawdę nową instalacją sieci elektroenergetycznej.

Dowód: protokoły odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji wraz z mapką sytuacyjną, k. 77-81; zeznania świadka M. D. na rozprawie w dniu 20 grudnia 2012r., k. 113-114 (czas od 00:09:02 do 00:24:58); opinia biegłego sądowego z zakresu elektrotechniki M. J. znajdująca się w aktach Sądu Rejonowego w Wejherowie o sygnaturze I Ns 21/13, k. 241-247.

Aktualnie na działce ewidencyjnej numer (...) znajduje się słup kratowy oraz stacja transformatorowa numer (...)zmontowana na słupie kratowym oraz linie energetyczne:

- 3 przewodowa 15KV w kierunku działki ewidencyjnej numer (...) o długości 38m;
- 5 przewodów w kierunku ulicy (...) o długości 8m;
- 3 przewody w kierunku ulicy (...) o długości 11m.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu geodezji K. C. znajdująca się w aktach Sądu Rejonowego w Wejherowie o sygnaturze I Ns 21/13, k. 130-133.

Pismem z dnia 19 listopada 2008r. powód F. K. wezwał spółkę (...) S.A. do zapłaty kwoty 200.000zł wraz z odsetkami tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z jego nieruchomości przez 10 lat. Wskazywał też, że jest zainteresowany wykupem zajętej części działki, bądź przesunięcia posadowionych na działce urządzeń. Nadto powód w przedmiotowym piśmie domagał się zapłaty kwoty 24.000zł tytułem „aktualnego użytkownika jego gruntu poprzez zawarcie stosownej umowy”.

Dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty, k. 4.

Pozwana (...) S.A. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Wejherowie w grudniu 2015r. z wnioskiem o stwierdzenie zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, polegającej na nieograniczonym w czasie prawie użytkowania energetycznej linii napowietrznej średniego napięcia 15 KV o numerze (...), przeprowadzonej nad nieruchomością powodów oraz stacji transformatorowej numer (...)z prawem dostępu (przechodu lub przejazdu) do ww. urządzeń w miarę potrzeb wynikających z prawidłowej eksploatacji lub awarii.

Sąd Rejonowy w Wejherowie nie uwzględnił wniosku pozwanej (...) S.A. i postanowieniem z dnia 31 marca 2016r. w sprawie I Ns 21/13 go oddalił. Powyższe rozstrzygnięcie jest prawomocne.

Dowód: prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Wejherowie w sprawie I Ns 21/13 z dnia 31 marca 2016r., k. 160.

Wysokość wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania przez pozwaną (...) S.A. z nieruchomości powodów w okresie od 1 lutego 2002r. do 20 grudnia 2016r., przy założeniu, że szerokość strefy służebności dla napowietrznej linii energetycznej średniego napięcia wynosi 7m licząc od środka linii, strefa bezumownego korzystania wynosi 631m², a powierzchnia trwale wyłączna z zainteresowania w związku z posadowieniem elementów naziemnych wynosi 20,29m², wyniosła w:

- 2002r. - 188,95zł;
- 2003r. - 225,29zł;
- 2004r. - 221,77zł;
- 2005r. - 359,15zł;
- 2006r. - 356,20zł;

- 2007r. - 783,56zł;
- 2008r. - 786,51zł;
- 2009r. - 786,51zł;
- 2010r. - 793,06zł;
- 2011r. - 918,35zł;
- 2012r. - 657,98zł;
- 2013r. - 654,05zł;
- 2014r. - 651,10zł;
- 2015r. - 817,70zł;
- 2016r. 796,43zł.

Łącznie wysokość wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania przez pozwaną (...) S.A. z nieruchomości powodów w okresie od 1 lutego 2002r. do 20 grudnia 2016r. wynosi **9.769,04zł.**

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu elektrotechniki M. J. znajdująca się w aktach Sądu Rejonowego w Wejherowie o sygnaturze I Ns 21/13, k. 241-247; opinia biegłej sądowej z zakresu wyceny nieruchomości K. S., k. 201-224; ustne wyjaśnienia biegłej sądowej z zakresu wyceny nieruchomości K. S. na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2017r., k. 260-263 (czas od 00:09:29 do 00:44:34).

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie żądanie wystosowane pierwotnie przez powoda F. K. było kilkakrotnie zmieniane, aczkolwiek wobec sprecyzowania żądania w piśmie z dnia 5 listopada 2016r. (k. 171), powód podtrzymywał jedynie żądanie zapłaty kwoty 200.000zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości i tylko ten rodzaj żądania był rozważany przez Sąd w niniejszej sprawie. Powództwo w tym zakresie zasługiwało na uwzględnienie jedynie w ograniczonej części.

W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że żądanie sprecyzowane w pozwie i w dalszych pismach procesowych jest uzasadnione co do zasady, wobec przede wszystkim przedstawienia prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 31 marca 2016r. wydanego w sprawie I Ns 21/13 w przedmiocie oddalenia wniosku (...) S.A. w G. o stwierdzenie zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

Sąd jednakże uznał za konieczne dokonanie modyfikacji w zakresie wysokości dochodzonego wynagrodzenia, opierając się w tym zakresie na opinii biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości K. S..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zaoferowanego przez strony niniejszego postępowania, a także na podstawie oświadczeń powoda F. K.. Sąd ocenił wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (art. 233 § 1 k.p.c.). Niekwestionowanym był, bowiem fakt korzystania przez pozwaną (...) S.A. w G. z nieruchomości stanowiącej działkę powodów.

Przedłożone do pozwu dokumenty prywatne oraz urzędowe nie były kwestionowane przez którąkolwiek ze stron pod względem ich autentyczności i prawdziwości. Stąd Sąd uznał domniemania, o których mowa w art. 244 § 1 oraz 245 k.p.c. W oparciu o dołączone do akt dokumenty Sąd ustalił w szczególności następstwo prawne po stronie pozwanej, prawo własności przysługujące powodom, powierzchnię oraz przeznaczenie gruntów, informacje

ewidencyjne odnoszące się do urządzeń energetycznych posadowionych na nieruchomościach. Dodatkowo w oparciu o rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w Wejherowie w sprawie I Ns 21/13 Sąd ustalił brak tytułu prawnego pozwanej (...) S.A. w G. do korzystania z nieruchomości F. K. i L. K..

Zeznania świadka M. D. (k.113-114) Sąd ocenił jako wiarygodne w zakresie opisu urządzeń przesyłowych na gruncie powodów, daty ich posadowienia oraz eksploatacji linii i urządzeń przez pozwaną (...) S.A. w G., gdyż korespondowały one z przedstawionym przez stronę pozwaną materiałem dowodowym, aczkolwiek nie wniosły one nic istotnego w rozstrzygnięcie rozpoznawanej sprawy.

Rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie wymagało posiłkowania się wiadomościami specjalnymi z zakresu szacowania nieruchomości i czynszów, celem ustalenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości stanowiącej własność powodów, położonej w Ż. koło P., dla której Sąd Rejonowy w Wejherowie prowadzi księgę wieczystą (...), na której są usytuowane urządzenia elektroenergetyczne za okres od 1 lutego 2002r. do 20 grudnia 2016r. według stawek obowiązujących w danym roku. Tak zakreślona teza dowodowa miała stanowić podstawę do sporządzenia opinii w tym zakresie, na podstawie akt niniejszej sprawy oraz na podstawie materiałów zgromadzonych w aktach Sądu Rejonowego w Wejherowie w sprawie I Ns 21/13. Na tak sformułowaną tezę dowodową żadna ze stron niniejszego procesu, reprezentowana przez fachowych pełnomocników, nie wniosła zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. Sąd miał przy tym na uwadze, że zgodnie z orzecznictwem, opinia biegłego złożona w innej sprawie, w zakresie zawartej w takiej opinii treści, ma charakter dokumentu prywatnego – co oznacza, że stanowi dowód tego, że dana osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie (art. 245 k.p.c.). A skoro dokument prywatny jest jednym z dowodów wymienionych w kodeksie postępowania cywilnego i podlega ocenie tak jak wszystkie inne dowody, Sąd uznał, że może stanowić podstawę ustaleń faktycznych dla określenia należnego powodom wynagrodzenia, zwłaszcza, że w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Wejherowie pod sygnaturą akt I Ns 21/13 żadna ze stron tak naprawdę nie kwestionowała opinii biegłego z zakresu elektrotechniki M. J. i opinii biegłego geodety K. C. w zakresie ustaleń niezbędnych w niniejszym postępowaniu. Dlatego też na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2017r. Sąd dopuścił dowód z akt Sądu Rejonowego w Wejherowie, prowadzonych pod sygnaturą I Ns 21/13 w przedmiocie stwierdzenia nabycia służebności przesyłu w zakresie dokumentów wyżej wymienionych.

Sąd orzekający w całości oparł swe ustalenia na treści opinii biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości K. S. z dnia 23 czerwca 2017r. oraz na ustnych wyjaśnieniach biegłej, złożonych na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2017r. Biegła sądowa w sposób wnikliwy, dokładny i wszechstronny przeanalizowała przedmiot wyceny i w sposób rzeczowy i logiczny przedstawiła procedurę szacowania wysokości wynagrodzenia. Należy podkreślić, że biegła wzięła pod uwagę przeznaczenie nieruchomości oraz możliwość faktycznego wykorzystania gruntu. W przygotowaniu opinii w niniejszej sprawie posiłkowała się nie tylko wskazanymi opiniami biegłych M. J. i K. C. sporządzonymi do sprawy z wniosku pozwanej (...) S.A. o stwierdzenie zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu - I Ns 21/13, ale także dokonaną w dniu 19 kwietnia 2017r. wizją terenową i własnym doświadczeniem. Biegła sądowa w swojej opinii dostarczyła sądowi wiadomości specjalnych (art. 278 k.p.c.), które okazały się niezbędne dla prawidłowego rozstrzygnięcia procesu. Sąd miał także na uwadze, że przedmiotowa opinia nie była tak naprawdę kwestionowana przez żadną ze stron, zarzuty odnośnie określenia szerokości strefy służebności dla napowietrznej linii energetycznej średniego napięcia na 7m wniosła strona pozwana – (...) S.A., jednak Sąd zważył, że nie jest obowiązany dążyć do takiego stanu, żeby strony zgadzały się ze złożoną opinią. Wystarczy, że opinia jest przekonująca dla Sądu, który ocenia, czy biegły wyjaśnił wątpliwości zgłoszone przez stronę (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 marca 2016r., I ACa 1381/15). Przedstawione przez pozwaną (...) S.A. zarzuty zostały zbite już w samej opinii, a na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2017r. biegła podtrzymała swoje wnioski i stanowisko. Wyjaśniła w sposób precyzyjny dlaczego dla napowietrznej linii energetycznej średniego napięcia szerokość strefy służebności przyjęła na 7m, licząc od środka linii, wskazując, że w okolicy, w której mieszkają powodowie nie wydaje się pozwolenia na zabudowę w odległości mniejszej niż 7m od osi linii, w której przebiega napowietrzna linia energetyczna. Biorąc to wszystko pod uwagę należało uznać, że opinia była rzetelnie sporządzona i przede wszystkim dawała odpowiedzi na postawioną tezę. Dopuszczony i przeprowadzony w toku niniejszego postępowania dowód ponad wszelką wątpliwość potwierdził, że wynagrodzenie

za bezumowne korzystanie z działki F. K. i L. K. oczekiwane przez stronę powodową, w świetle okoliczności sprawy, pozostawało wygórowane.

Sąd, w zakresie ustalenia okoliczności co do zajętej nieruchomości i należnego powodowi wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w zakresie wynikającym ze służebności przesyłu poprzestał na oświadczeniach powoda F. K.. Jego twierdzenia stanowiły uzupełnienie zebranego w sprawie materiału dowodowego. W oparciu o powyższe stwierdzono w szczególności, że zrealizowana w 1998r. modernizacja urządzeń energetycznych znajdujących się na jego nieruchomości w istocie spowodowała, że instalacja, która znajdowała się na nieruchomości powodów po przeprowadzonej modernizacji była nową instalacją sieci elektroenergetycznej. W tym zakresie twierdzenia powoda zostały poparte innym obiektywnym materiałem dowodowym – opinią biegłego sądowego sporządzoną do sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym w Wejherowie I Ns 21/13 M. J., w związku z czym Sąd przyznał im walor wiarygodności.

W tym miejscu należy zauważyć, że twierdzenia powoda co do zasadności pozwania obu spółek tj. (...) S.A. w G. i (...) S.A. w G. w świetle okoliczności niniejszej sprawy pozostawały chybione.

O istnieniu czy też braku legitymacji procesowej decyduje prawo materialne związane z konkretną sytuacją będącą przedmiotem sporu między stronami. Strona ma legitymację procesową wówczas, gdy na podstawie przepisów prawa materialnego jest uprawniona do występowania w określonym procesie cywilnym w charakterze powoda lub pozwanego, to jest gdy z wiążącego strony procesu stosunku prawnego wynika zarówno uprawnienie powoda do zgłoszenia konkretnego żądania, jak również obowiązek pozwanego do jego spełnienia. Legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną, sąd dokonuje oceny jej istnienia w chwili orzekania co do istoty sprawy (wyrokowania), a brak legitymacji procesowej – czynnej bądź biernej – prowadzi do oddalenia powództwa.

Zauważyć trzeba, że pozwana (...) S.A. w G. już w odpowiedzi na pozew przyznała, że biernie legitymowanym podmiotem w niniejszej sprawie winna być wyłącznie właśnie ona, a nie też spółka (...) S.A., gdyż stacja transformatorowa oraz napowietrzna linia energetyczna wchodzi w skład przedsiębiorstwa pozwanej (...) S.A. w G.. Z tego też względu popierane przez powodów aż do zamknięcia rozprawy powództwo w stosunku do pozwanej (...) S.A. nie zasługiwało na uwzględnienie, w związku z czym zostało w stosunku do wskazanej pozwanej oddalone. Rozstrzygnięcie w tym zakresie znajduje się w punkcie II sentencji wyroku, na podstawie art. 224 §2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. w zw. z art. 230 k.c. w zw. z art. 352§2 k.c. a contrario.

W tym miejscu należy jeszcze wskazać, że Sąd podzielił wątpliwości pozwanej (...) S.A. odnośnie konieczności udziału po stronie powodowej wszystkich współwłaścicieli nieruchomości objętej pozwem, dlatego też na rozprawie w dniu 20 grudnia 2016r. postanowił, na podstawie art. 195§2 k.p.c. zawiadomić o toczącym się procesie L. K., która przystąpiła do niniejszego postępowania w charakterze powódki obok powoda F. K., zatem od tego momentu po stronie powodowej występowali wszyscy współwłaściciele przedmiotowej nieruchomości .

Powodowie zgłoszone żądanie zapłaty opierali na regulacji tzw. roszczeń uzupełniających zawartych w art. 224 w zw. z art. 225 w zw. z art. 230 k.c.

Zgodnie z art. 225 k.c. znajdującym swe zastosowanie także do obowiązków posiadacza zależnego na mocy art. 230 k.c., obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze są takie same jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy. Jednakże posiadacz samoistny w złej wierze obowiązany jest nadto zwrócić wartość pożytków, których z powodu złej gospodarki nie uzyskał oraz jest odpowiedzialny za pogorszenie i utratę rzeczy, chyba, że rzecz uległaby pogorszeniu lub utracie także wtedy, gdyby znajdowała się w posiadaniu uprawnionego. Z kolei obowiązki posiadacza w dobrej wierze, który dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy określa art. 224 § 2 k.c. Taki posiadacz jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i jest odpowiedzialny za jej pogorszenie zużycie lub utratę, chyba, że pogorszenie lub utrata nastąpiła bez jego winy. Obowiązany jest zwrócić pobrane od powyższej chwili pożytki, których nie zużył, jak również uiścić wartość tych, które zużył.

Powyższe oznacza, że roszczenie właściciela przeciwko posiadaczowi rzeczy o zapłatę wygradzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy jest uzależnione od następujących przesłanek:

- istnienia po stronie wierzyciela przymiotu właściciela
- posiadanie samoistne lub zależne rzeczy przez dłużnika
- brak zgodności z prawem posiadania dłużnika
- zła wiara posiadacza

Należy przy tym podkreślić, że roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy nie zależy w żadnym stopniu od wystąpienia po stronie wierzyciela szkody. Wystąpienie szkody warunkuje natomiast roszczenie odszkodowawcze za pogorszenie lub utratę rzeczy, przy czym odpowiedzialność odszkodowawcza posiadacza powstaje niezależnie od jego winy.

W omawianym przypadku nie mamy do czynienia z korzystaniem z nieruchomości powodów przez pozwane przedsiębiorstwo energetyczne polegające na wyzuciu w całości z możliwości korzystania z nieruchomości, lecz na stanie, którego zakres posiadania odpowiada służebności przesyłu wprowadzonej z dniem 3 sierpnia 2008r. Zgodnie, bowiem, z art. 305¹k.c. służebność przesyłu polega na obciążeniu nieruchomości na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., prawem korzystania z nieruchomości w oznaczonym zakresie zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń. Taki sposób korzystania od początku był manifestowany przez pozwaną (...) S.A. w G. i jej poprzedników prawnych. Należy przy tym uznać, że w sprawach o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez przedsiębiorstwo energetyczne w ramach służebności przesyłu można odpowiednio stosować przepisy art. 224 i 225 kc. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie I ACa 1179/13).

Istota sporu sprowadzała się zasadniczo do tego, czy posiadanie pozwanej (...) S.A. w G. w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu (art. 352 k.c.) było zgodne z prawem. Posiadanie zgodne z prawem wyklucza, bowiem roszczenia uzupełniające właściciela nieruchomości. Posiadanie zgodne z prawem występuje, gdy jest ono zgodne z treścią przysługującego posiadaczowi uprawnienia. Uprawnienie do posiadania rzeczy - w tym także rzeczy cudzej - może wynikać ze stosunków obligacyjnych (na przykład najem, dzierżawa) lub z prawa rzeczowego (własność, ograniczone prawa rzeczowe) oraz co do wysokości wynagrodzenia, za jakie uprawnionemu powinno przysługiwać z uwagi na bezumowne korzystanie z jego własności.

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami było to, że pozwaną (...) S.A. w G. i jej poprzedników prawnych nie łączył z powodami żaden stosunek obligacyjny, z którego mogłoby wynikać uprawnienie pozwanej do korzystania z ich nieruchomości. W odpowiedzi na pozew pozwana (...) S.A. w G. przyjęła linię obrony polegającą na kwestionowaniu roszczeń powodów poprzez podniesienie zarzutu istnienia dobrej wiary po jej stronie oraz wskazując, że roszczenie powodów jest niezasadne z uwagi na zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

Dlatego też w pierwszej kolejności należało zbadać czy posiadanie przez pozwaną (...) S.A. w G. gruntu powodów, odpowiadające treści służebności przesyłu jest zgodne z prawem, następnie jej dobrą wiarę.

Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodów, wobec zakwestionowania przez powodów uprawnienia do korzystania przez pozwaną z ich gruntu, to na pozwanej (...) S.A. w G. ciążył obowiązek wykazania, że posiadanie przez nią gruntów powodów odpowiadające treści służebności przesyłu jest zgodne z prawem. Pozwana w odpowiedzi na pozew podnosiła, że na działce gruntu (...) znajduje się linia energetyczna napowietrzna średniego napięcia 15kV numer (...) oraz stacja transformatorowa (...). Przedmiotowe urządzenia powstały w 1975r. i od tej daty stanowią jej własność, a wcześniej jej poprzedników prawnych. Pozwana podnosiła, że urządzenia przesyłowe zostały wybudowane zgodnie z obowiązującymi w czasie ich budowy, powszechnie obowiązującymi przepisami prawa tj. na podstawie

przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, a w trakcie realizacji inwestycji, jak również w latach późniejszych nikt nie kwestionował ograniczenia nieruchomości powodów. Wskazywała tym samym, że posiadanie przez przedsiębiorstwo energetyczne może być uznane za posiadanie w dobrej wierze z chwilą objęcia nieruchomości w posiadanie, na podstawie właśnie przepisów ustawy z dnia 28 czerwca 1950r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, przedstawiając na potwierdzenie swojego stanowiska wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2011r., III CSK 319/09.

W ocenie Sądu, wprowadzie pozwana (...) S.A. w G. działała zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami, lecz nie przedstawiła zgody poprzedników prawnych powodów lub innego aktu, z którego wynikałby tytuł prawny pozwanej do zajęcia nieruchomości na budowę konkretnych linii elektroenergetycznych i posadowienia urządzeń. Takiego tytułu nie stanowi ogólna regulacja zawarta w przepisach ustawy z dnia 28 czerwca 1950r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, a tym bardziej protokoły odbioru technicznego z 1975r. (k. 77-81), gdyż przedmiotowe dokumenty nie legitymują pozwanej (...) S.A. w G. do posiadania nieruchomości powodów zgodnie z prawem i w dobrej wierze. Z treści dokumentu nie wynika bowiem, że uprawnienie inwestora w zakresie posiadania nieruchomości, na której miała być prowadzona inwestycja. Dokumenty nie zawierają żadnej informacji na temat nieruchomości, na której inwestycja miała być prowadzona, nie może zatem świadczyć, że pozwana (tu: jej poprzednik prawny) była uprawniona do posiadania nieruchomości powodów. Ponadto Sąd zauważał, że ustawę o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli wydano w dniu 28 czerwca 1950r. Jej ratio legis stanowiło zapewnienie prądu wszystkim obywatelom Polski, a wynikające z jej przepisów uprawnienie do zajmowania nieruchomości (bez stosownej decyzji administracyjnej) zostało uchylone poprzez wydanie w dniu 12 marca 1958r. ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości. W związku z tym pozwana spółka, podejmując się inwestycji w postaci posadowienia na nieruchomościach powodów sieci elektroenergetycznych winna legitymować się w tym celu stosownymi decyzjami administracyjnymi, wydanymi w trybie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, co w niniejszej sprawie nie ma miejsca, gdyż przyznawała to sama pozwana (...) S.A. w G. już w odpowiedzi na pozew.

Przedsiębiorstwo przesyłowe, aby mogło legitymować się prawem do korzystania z cudzej rzeczy, powinno uzyskać ku temu odpowiednie uprawnienia na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, czy też przez ustanowienie odpowiedniej służebności przez sąd. Wobec prawomocnego oddalenia przez Sąd Rejonowy w Wejherowie postanowieniem z dnia 31 marca 2016r. w sprawie I Ns 21/13 wniosku pozwanej o stwierdzenie zasiedzenia służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu stwierdzić należy, że pozwana (...) S.A. nie posiada tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości powodów, a powodom F. K. i L. K. przysługuje zatem wynagrodzenie za korzystanie przez tą pozwaną z ich nieruchomości.

Przedsiębiorstwo, które nie legitymuje się uprawnieniami do ingerowania w sferę cudzej własności nieruchomości dla bieżącego utrzymania urządzeń przesyłowych, korzysta z tej nieruchomości w złej wierze i zobowiązane jest do świadczenia wynagrodzenia na podstawie art. 225 k.c. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 2 lutego 2017r., I ACa 988/16).

W przedmiocie dobrej wiary, by umocnić stanowisko wyżej wyrażone wskazać należy, że okoliczności niniejszej sprawy pozwalają postawić wniosek, że zarówno pozwana (...) S.A. w G., jak i jej poprzednik prawny pozostawali w złej wierze. Ze względu na ustanowione w art. 7 k.c. domniemanie istnienia dobrej wiary istotne znaczenie ma określenie złej wiary. Zła wiara - ogólnie rzecz biorąc - zachodzi wówczas, gdy określony podmiot wie (ma świadomość) o nieistnieniu określonego prawa, stosunku prawnego lub sytuacji prawnej albo też nie wie, jednakże należy uznać, że wiedziałby, gdyby w konkretnych okolicznościach postępował rozsądnie, z należytą starannością i zgodnie z zasadami współżycia społecznego (por. orzeczenie SN z dnia 14 kwietnia 1956 r., III CR 810/55, OSN 1956, poz. 117). Niewątpliwie pozwana (...) S.A. jest tego rodzaju przedsiębiorstwem, od którego wymagana jest podwyższona staranność także w zakresie świadomości prawnej, tym bardziej, że jej działalność wpływa istotnie na ograniczenia w swobodnym dysponowaniu przez inne osoby prawem własności, którego podstawy winny być prawnie uregulowane. Dlatego też pozwana nie może wychodzić z założenia, że samo posadowienie urządzeń energetycznych sankcjonuje jej prawo do bezpłatnego korzystania z cudzej nieruchomości. Od udowodnienia tej okoliczności nie zwalnia pozwaną wykazywanie, że działała na podstawie obowiązującego wówczas prawa. Zgodnie z przepisem art. 6 k.c. w związku z art. 224 i 225 k.c., to

pozwana powinna udowodnić swą dobrą wiarę. Fakt, że poprzednik prawny (...) S.A. w G. przeprowadził proces budowlany i pozwana ta eksploatuje linie elektroenergetyczne, obowiązku wykazania tej okoliczności nie uchyla.

Godzi się także zauważyć, że pozwana (...) S.A. w G. przystąpiła do ustalania stanu prawnego nieruchomości dopiero po wytoczeniu niniejszego powództwa, które wniesione zostało w dniu 18 stycznia 2012r. (data stempla pocztowego), bowiem dopiero w listopadzie 2012r. pozwana wystąpiła do Sądu Rejonowego w Wejherowie z wnioskiem o stwierdzenie zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu. To zatem oznacza, że pozwana (...) S.A. nie знаła stanu prawnego posiadania, a to z kolei uzasadnia twierdzenie, że w okresie objętym żądaniem pozwu pozwana była posiadaczem w złej wierze.

Zatem należy stwierdzić, że posiadanie przez pozwaną nieruchomości powodów w zakresie odpowiadającym treścią służebności przesyłu w okresie objętym żądaniem pozwu miało charakter posiadania w złej wierze.

Z uwagi zatem na okoliczność, iż pozwana w sposób nieuprawniony korzystała z nieruchomości powodów, ich żądanie w przedmiocie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości było jak najbardziej uzasadnione. Realizacja roszczenia windykacyjnego przywraca zgodny z prawem stan wyłącznego posiadania i korzystania z rzeczy przez jej właściciela. Przy czym stan, który polega na bezprawnym władaniu cudzą rzeczą prowadzi do powstania dodatkowego problemu wzajemnych rozliczeń pomiędzy właścicielem i posiadaczem rzeczy. Na gruncie wskazanych przepisów, majątkowy interes właściciela wymaga uzyskania rekompensaty od posiadacza za korzystanie z rzeczy. W niniejszej sprawie oczywistym jest, że pozwana (...) S.A. korzystała z nieruchomości powodów, nie zawierając z nimi w tym przedmiocie jakiegokolwiek umowy, w związku z czym ciąży na niej jako na posiadaczu w złej wierze, obowiązek zapłaty odszkodowania za bezumowne korzystanie z cudzej rzeczy. Przy czym zaznaczyć należy, że posiadacz jest zobowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z cudzej rzeczy bez względu na to, czy właściciel rzeczy, nie korzystając z niej, poniósł jakąkolwiek stratę. Pozwana powinna uzyskać zgodę od właściciela nieruchomości na korzystanie z niej. Wzmianka o udzieleniu zgody powinna znajdować się w akcie notarialnym lub księdze wieczystej. Pozwana, jak wyżej wskazano, nie posiadała dobrej wiary, ponieważ na podstawie obiektywnie istniejących okoliczności posiadała wiedzę, iż nieruchomość, na której zamontowane zostały urządzenia energetyczne stanowią cudzą własność. Mając na uwadze wysokość należnego wynagrodzenia, Sąd podziela pogląd zgodnie, z którym właściwą będzie kwota, którą posiadacz musiałby zapłacić właścicielowi, gdyby jego posiadanie opierało się na prawie. Konkretniej ujmując problem można stwierdzić, że wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy obejmuje to wszystko, co uzyskałby właściciel, gdyby ją wynajął, wdzierzał lub oddał do odpłatnego korzystania na podstawie innego stosunku prawnego. Wynagrodzenie nie dzieli się na świadczenia okresowe, lecz jest należnością jednorazową za cały okres korzystania z rzeczy przez posiadacza bez tytułu prawnego (zob. orzeczenie SN z dnia 7 stycznia 1998r., CZP 62/97 i z dnia 7 kwietnia 2000r. IV CKN 5/00, LEX nr 52680).

Ustalając wysokość należnego powodom wynagrodzenia Sąd oparł się na opinii biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości i czynszów K. S., która wyliczyła je przy zastosowaniu obiektywnych kryteriów i która wskazała, że w okresie od 1 lutego 2002r. do 20 grudnia 2016r. winno ono wynieść łącznie 9.769,04zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd orzekł jak w pkt I wyroku na podstawie art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. w zw. z art. 230 k.c. w zw. z art. 352 § 2 k.c., zasądzając od pozwanej (...) S.A. w G. na rzecz powodów wynagrodzenie w kwocie 9.769,04zł, jednocześnie oddalając żądanie powodów ponad zasądzoną kwotę, o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku na podstawie art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. w zw. z art. 230 k.c. w zw. z art. 352 § 2 k.c. a contrario. W tym też punkcie znalazło się także rozstrzygnięcie oddalające powództwo w stosunku do pozwanej (...) S.A. w G., o czym była już mowa wyżej.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odsetki ustawowe stanowią, zatem rekompensatę uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego. Na gruncie niniejszej sprawy

uzasadnionym było zasądzenie odsetek ustawowych od dnia, w którym pozwana (...) S.A. w G. miała świadomość ciężącego na niej obowiązku zapłaty z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości powodów. Powód w piśmie z dnia 19 listopada 2008r. wzywał do wypłaty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania, bądź do wykupu zajętej części nieruchomości albo do przesunięcia urządzeń pozwanej, żądał też zapłaty określonej kwoty za bieżące korzystanie z nieruchomości, zakreślając 14dniowy termin do zapłaty, od daty otrzymania wezwania. Zatem nie można było uwzględnić roszczenia odsetkowego powodów od dnia wystosowania przedmiotowego pisma, ale przy przyjęciu tygodniowego obiegu korespondencji od daty nadania pisma w dniu 24.11.2008r. (k. 187) , Sąd uznał, że zakreślony w przedmiotowym wezwaniu termin 14dniowy upłynąłby najpóźniej w dniu 13 grudnia 2008r. zatem od tego dnia pozwana winna była mieć świadomość ciężącego na niej obowiązku zapłaty, bądź też dążyć do wyjaśnienia stanu prawnego nieruchomości, chociażby poprzez zawarcie z powodami stosownej umowy. Dlatego też odsetki ustawowe zostały zasądzone od dnia 13 grudnia 2008r. do dnia 31 grudnia 2015r., a dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty. Zasądzając odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty miał na uwadze Sąd, iż przepis art. 481 k.c. został znowelizowany ustawą z dnia 9 października 2015r. (Dz.U. 2015 poz. 1830) o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016r. Należy mieć na uwadze ,że w piśmie tym powodowie wzywali firmę (...) do zapłaty do zawarcia stosownej umowy i płaconie kwoty 24.000 zł rocznie (na przeszłość) z tytułu bezumownego użytkowania ich gruntu. Na wezwanie to pozwany nie odpowiedział i należy uznać ,że od 2008r pozostaje w zwłoce co do obowiązku płacenia corocznego wynagrodzenia za korzystanie z cudzego gruntu.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd zasądził na rzecz pozwanej (...) S.A. w G. solidarnie od powodów poniesione przez tę pozwaną koszty związane z wynagrodzeniem ustanowionego w sprawie pełnomocnika, ustalone w oparciu o §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002.163.1349) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17zł. Sąd miał na uwadze, że powodowie pomimo powzięcia wiedzy z momentem otrzymania odpowiedzi na pozew tej spółki, że nie jest ona podmiotem legitymowanym biernie w niniejszym procesie, wobec stanowczego potwierdzenia tej okoliczności przez drugą z pozwanych spółek (...) S.A. w G., nie cofnęli powództwa w stosunku do pozwanej (...) S.A. w G., a zatem uzasadnia to zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz tej spółki, o czym rozstrzygnięto właśnie w punkcie III sentencji wyroku. Z uwagi na fakt ,że strona pozwana ograniczyła swój udział w procesie do złożenia odpowiedzi na pozew i kilki pism procesowych – sąd zasądził połowę minimalnej stawki przewidzianej dla tej wartości przedmiotu sporu to jest kwotę 3600 zł zamiast 7200 zł.

Sąd obciążył także powodów nieuiszczonymi kosztami sądowymi, a więc wypłaconym tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Gdańsku wynagrodzeniem biegłej sądowej K. S. w wysokości 3.227,78zł, nakazując w punkcie IV sentencji wyroku ściągnąć od nich solidarnie na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gdańsku wskazaną kwotę.

Sąd postanowił także nie obciążać powodów w pozostałym zakresie kosztami procesu, na podstawie art. 102 k.p.c., o czym orzeczono w punkcie III sentencji wyroku. Wydając rozstrzygnięcie w tym przedmiocie Sąd miał na uwadze nie tylko trudną sytuację majątkową i rodzinną powodów, a więc okoliczność, że rodzina oprócz powodów składa się z czworga dzieci, przy czym jedno z nich jest bardzo chore, a jedynym żywicielem rodziny jest powód F. K.. Podejmując decyzję w tym zakresie Sąd wziął także pod uwagę, że powodowie wystąpili ze słusznym, co do zasady, roszczeniem, po wielu latach bezumownego korzystania przez pozwaną (...) S.A. w G. z ich nieruchomości, kiedy bezskuteczną okazała się próba „ugodowego” załatwienia przedmiotowego sporu z pozwaną, czerpiącą korzyści z ingerencji w ich prawo własności. Wysokość zgłoszonego przez powodów roszczenia, kształtująca wysokość kosztów procesu, okazała się zdecydowanie zawyżona. Jednakże należy mieć na uwadze fakt, iż prawidłowe ustalenie wysokości należnego wynagrodzenia wymaga bezwzględnie wiadomości specjalnych, którymi powodowie nie dysponują, co usprawiedliwia dochodzenie przez nich kwoty istotnie przekraczającej należną. Z tego też względu Sąd odstąpił od obciążania powodów kosztami procesu w pozostałej części.

